

European School LTD
შპს ევროპული სკოლა

ანტიბუღინგის პოლიტიკა

გადახედვის სიხშირე: ყოველწლიური

მომზადებულია: ინოვაციური ტექნოლოგიების დეპარტამენტის უფროსის მიერ

პოლიტიკის შემუშავების თარიღი: ოქტომბერი, 2017

დოკუმენტის გადახედვის ბოლო თარიღი: ნოემბერი, 2021

ბოლო გადახედვა: მოსწავლეთა კეთილდღეობის სამსახურის მიერ

ს. ჯიშაძე

სოფიო ბაზაძე
დირექტორი

2, I. Skhirtladze st.
0177 Tbilisi, Georgia
Tel: (032) 239 59 64
info@europeanschool.ge
www.europeanschool.ge

ანტიბულინგის პოლიტიკა

შპს „ევროპული სკოლა“ (შემდგომში - „ევროპული სკოლა“ ან „სკოლა“) მიზნად ისახავს უსაფრთხო გარემოს შექმნას და შენარჩუნებას, რომელშიც ყველა პიროვნებას ეპყრობიან პატივისცემითა და ღირსებით.

ბულინგი არ არის დაშვებული ევროპულ სკოლაში და მნიშვნელოვანია, რომ სკოლის საზოგადოების ყველა წევრი აცნობიერებდეს ამას.

სკოლა მკაცრად კრძალავს სასკოლო საზოგადოების წევრთა ან წევრების მიერ პიროვნების შეურაცხყოფას და ბულინგს რელიგიურ, ფერის, სქესის, სექსუალური ორიენტაციის, სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროებების, ეროვნული წარმომავლობის, მოქალაქეობის ან სხვა ნებისმიერი ნიშნის მიხედვით.

ანტიბულინგის პოლიტიკის მიზნებია:

- აცნობოს სასკოლო საზოგადოებას, რომ ევროპული სკოლა მთელი სერიოზულობით უდგება ბულინგის პრობლემას;
- სკოლა მზად იყოს ბულინგის ყველა ფორმის პრევენციისთვის;
- ხელი შეუწყოს სკოლის პერსონალს და მთელ სასკოლო საზოგადოებას ბულინგის შემთხვევის იდენტიფიცირებასა და იმ პირის დაცვაში, რომლის მიმართაც განხორციელდა ბულინგი;
- განსაზღვროს მოქმედებების პროცედურები ბულინგის ინციდენტის შემთხვევაში;
- დაეხმაროს და ასწავლოს მოსწავლეებს, როგორ დაიცვან თავი ბულინგისგან.

ბულინგის განმარტება

ბულინგი (ჩაგვრა) არის როცა ადამიანები არაერთხელ და განზრახ იყენებენ სიტყვებს ან ქმედებებს ვინმეს ან ადამიანთა ჯგუფის წინააღმდეგ, რათა გამოიწვიონ ემოციური აშლილობა ან/და შეუქმნან რისკი მათ კეთილდღეობას. ეს ქმედებები, როგორც წესი, ჩადენილია იმ ადამიანების მიერ, რომლებსაც აქვთ მეტი გავლენა ან ძალაუფლება სხვაზე, ან სურთ რომ ვინმემ თავი იგრძნოს ნაკლებად ძლიერად ან უმწეოდ.

ბულინგმა შეიძლება საფრთხე შეუქმნას მოსწავლეების ფიზიკურ და ემოციურ უსაფრთხოებას სკოლაში და უარყოფითად აისახოს მათ სწავლის უნარზე. ბულინგის თავიდან აცილების საუკეთესო გზაა, მისი პრევენცია.

ბულინგის მაგალითებია:

- ემოციური შეურაცხყოფა (მაგ., პირის იზოლირება ჯგუფიდან ან ემოციური შანტაჟი).
- მუქარა და დაშინება.
- სიტყვიერი ან წერილობითი ეპითეტები, მეტსახელები, ცინიკური შენიშვნები ან უარყოფითი სტერეოტიპები.
- მუქარის შემცველი ან მტრული წერილობითი ან გრაფიკული მასალა.
- ხუმრობები ან იუმორის სხვა სავარაუდო ფორმები, რომელიც ფაქტობრივად არის

დამამცირებელი ან მტრული.

- ფიზიკური შეურაცხყოფა (მაგ., დარტყმა, ჩქმეტა, შეფურთხება კბენა, ფეხის დარტყმა, ბიძგი და ა.შ.).
- სიტყვიერი ან მობილური ტელეფონით / ინტერნეტ (ინტერნეტით) შეტყობინებებით, ნებისმიერი ელექტრონული კომუნიკაციის საშუალებებით შეურაცხყოფა, მაგ. ინტერნეტ ჩატი, ბლოგები, ელ-ფოსტა, ქსელური საიტები და ა.შ. - ამ ტიპის არა-ფიზიკური ბულინგი შეიძლება შეიცავდეს სექსუალური ძალადობის ნიშნებს.
- კიბერ-ბულინგი კომუნიკაციის ნებისმიერი ელექტრონული კომუნიკაციის საშუალებებით მაგ: მობილური ტელეფონები, ვიდეოები, კამერები, ინტერნეტსაიტები, სოციალური ქსელები, ელექტრონული წერილები, ტექსტური და მყისიერი მიმოწერის სერვისები, სოციალური მედია, როგორცაა Twitter და Facebook და სხვ.
- ვიდეო გაზიარების პროგრამები და ა.შ., რომლებიც შეიძლება შეიცავდეს რეალურ ან მანიპულირებად სურათებს და სექსუალური შინაარსის შეტყობინებებს.
- არასასურველი ქცევა, რომელიც გავლენას ახდენს სხვების ღირსებაზე, რაც შესაძლოა დაკავშირებული იყოს ასაკთან, სქესთან, რელიგიასთან, ეროვნებასთან, რასასთან, ასაკთან, ჰომოფობიასთან, სპეციალურ საგანმანათლებლო საჭიროებებთან, სექსუალურ ორიენტაციასთან ან სხვა მახასიათებლებთან.

ბულინგის მაგალითების ჩამონათალი არ არის ამომწურავი და სხვა არასასურველი ქმედებებიც შესაძლოა წარმოადგენდნენ ბულინგს.

ბულინგთან ბრძოლა ევროპულ სკოლაში ძირითადად ორი მიმართულებით მიმდინარეობს:

1. პრევენცია;
2. გამკლავება ინციდენტებთან/ ინტერვენცია.

პრევენცია

- სკოლის თანამშრომლები ეცნობიან ანტიბულინგის პოლიტიკას და ბულინგის შემთხვევის ამოცნობისა და რეაგირებისთვის სკოლის მიერ დადგენილ პროცედურებს.
- სკოლის თანამშრომლებს უტარდებათ ბულინგის შესახებ ცნობიერების ასამაღლებელი სემინარები.
- სკოლაში ყოველწლიურად ეწყობა ანტი-ბულინგ კვირეულები მოსწავლეთა კეთილდღეობის სამსახურის, პროგრამის კოორდინატორების, საგნის მასწავლებლების ერთობლივი ორგანიზებით.
- სკოლის დეპარტამენტების უფროსები / საგნის მასწავლებლები პასუხისმგებელნი არიან, რომ ბულინგთან დაკავშირებული საკითხები იყოს კურიკულუმის და საგაკვეთილო პროცესის განუყოფელი ნაწილი.
- სასკოლო კურუკულუმის ფარგლებში, მასწავლებელი და ფსიქოლოგი მუშაობს მოსწავლეთა სოციალური და ემოციური სფეროების განვითარებაზე, მისაღები და მიუღებელი ქცევების გააზრებასა და შემუშავებაზე.

- სკოლის ანტიბულინგის პოლიტიკას მასწავლებლები აცნობენ მოსწავლეებს ასაკის შესაბამისი განმარტებებით.

გამკლავება ინციდენტებთან/ინტერვენცია

ინტერვენციული მუშაობა იწყება უშუალოდ ბულინგის შემთხვევის დადგომის შემდეგ. ინტერვენციის ფარგლებში:

- პროგრამის ხელმძღვანელი/კოორდინატორი უზრუნველყოფს კანონმდებლობითა და სკოლის რეგულაციებით დადგენილი ღონისძიებების გატარებას;
- ინციდენტის მართვაში აქტიურად ერთვება პროგრამის/სკოლის ფსიქოლოგი;
- ფსიქოლოგი აქტიურად მუშაობს ინციდენტში მონაწილე ორივე მხარესთან ინდივიდუალურად ან ჯგუფურად, მათ მშობლებთან და მასწავლებლებთან.

ინტერვენციის პროცედურები:

- ბულინგის ნებისმიერი შემთხვევა, რომლის თვითმხილველიც გახდება სკოლის თანამშრომელი ან მოსწავლე, უნდა ეცნობოს პროგრამის ხელმძღვანელი/კოორდინატორს/სკოლის ფსიქოლოგს/ბავშვის უფლებების დაცვის ოფიცერს.
- გონივრულობის ფარგლებში, სკოლა დაიცავს თვითმხილველის კონფიდენციალობას.
- ბულინგის ნებისმიერი შემთხვევა, უნდა იქნას გამოძიებული.
- ინციდენტის შესახებ დგება ახსნა-განმარტებითი ბარათები/ოქმები/დასკვნები. ინციდენტის ამსახველი ყველა მასალა ინახება სკოლის მოსწავლეთა კეთილდღეობის სამსახურში.
- ინციდენტის /შემთხვევის შესახებ სკოლის ადმინისტრაციის/დამრიგებლის მიერ დაუყოვნებლივ ეცნობება როგორც ბულინგის გამტარებელი მოსწავლის, ასევე იმ მოსწავლის მშობელს/კანონიერ წარმომადგენელს, რომლის მიმართაც განხორციელდა ბულინგი.
- სკოლის დირექტორს მიეწოდება სრული ინფორმაცია ინციდენტის/შემთხვევის შესახებ.
- საჭიროების შემთხვევაში დირექტორი ნიშნავს სამუშაო შეხვედრას ინციდენტის განსახილველად.
- ბულინგის გამტარებელი მოსწავლის მიმართ განისაზღვრება სკოლის რეგულაციებით გათვალისწინებული შესაბამისი დისციპლინარული ზომები (გაფრთხილება, გაკვეთილიდან დროებით დათხოვნა, სკოლიდან დათხოვნა და სხვ.)
- თუ მოსწავლის მიერ/მოსწავლის მიმართ ბულინგი (მათ შორის კიბერბულინგი) შეიცავს დანაშაულის ნიშნებს, სკოლის ადმინისტრაცია დაუყოვნებლივ უკავშირდება საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – საზოგადოებრივი უსაფრთხოების მართვის ცენტრს „112“-ის ცხელი ხაზის ნომერზე – 112.

ფსიქოლოგიის მუშაობა:

- ინციდენტის მონაწილეთა ურთიერთობის უკეთ გასაგებად, ფსიქოლოგი აკვირდება მათ ბუნებრივ გარემოში (კლასი, სკოლის ეზო ა.შ.);
- ინციდენტის ორივე მხარის შესახებ, გამოიკითხება მათი ყველა მასწავლებელი ინტერვიუს ან კითხვარის საშუალებით.

- მიღებული ინფორმაციის საფუძველზე, სკოლის ფსიქოლოგი გეგმავს ინდივიდუალურ მუშაობას ბულინგის გამტარებელ მოსწავლესთან.
- ფსიქოლოგი გეგმავს ინდივიდუალურ მუშაობას ბულინგის გამტარებელი მოსწავლის მშობელთან/კანონიერ წარმომადგენელთან.
- ფსიქოლოგი გეგმავს ინდივიდუალურ მუშაობას იმ მოსწავლესთან, რომლის მიმართაც განხორციელდა ბულინგი, მისი გაძლიერების მიზნით.
- ფსიქოლოგი გეგმავს ინდივიდუალურ მუშაობას იმ მოსწავლის მშობელთან/კანონიერ წარმომადგენელთან, რომლის მიმართაც განხორციელდა ბულინგი.
- სკოლის ფსიქოლოგმა შეიძლება საჭიროდ ჩათვალოს ინცინდენტის მონაწილე მხარეებთან წყვილში/ჯგუფურად მუშაობა.
- მასწავლებელთან ერთად იგეგმება საგაკვეთილო პროცესში მასწავლებლის მხრიდან გამოსაყენებელი აქტივობები - საუბარი, დისკუსია, ფილმი, ნაწარმოების გარჩევა, გუნდური სახალისო თამაშები.
- მასწავლებელთან ერთად წყდება, ბულინგის მონაწილეთა ფიზიკური დისტანცირების საკითხები, რათა შემდგომი ინცინდენტისგან მაქსიმალურად იყოს დაცული მოსწავლე, რომლის მიმართაც განხორციელდა ბულინგი.

რა შეგიძლიათ გააკეთოთ, თუ ხართ პირი, რომლის მიმართაც განხორციელდა ბულინგი?

- გახსოვდეთ, რომ დუმილი არის ბულინგის ყველაზე დიდი იარაღი!
- უთხარი საკუთარ თავს, რომ თქვენ არ იმსახურებთ ბულინგს და რომ ეს არასწორია!
- სთხოვეთ დახმარება თქვენს მრჩეველს / მშობელს/ სკოლის ექიმს ან სხვა სრულწლოვანს, ვისთანაც კომფორტულია თქვენთვის საუბარი.
- შეეცადეთ შეინარჩუნოთ სიმშვიდე.
- არ მისცეთ მტკივნეულ სიტყვებს უფლება რომ დაგამარცხოთ.
- იამაყეთ, იმით ვინც ხართ.
- სცადეთ რომ არ გამოავლინოთ წყენა. ეს რთულია მაგრამ ბულინგი საზრდოობს სხვის შიშზე.
- დარჩით მეგობრების/ხალხის ჯგუფში. უსაფრთხოება არის ხალხის რაოდენობაში.
- გადით ინტერნეტიდან! თავიდან აიცილეთ ინტერნეტის შემოწმება (მიუხედავად იმისა, რომ გასურთ).
- არ გასცეთ პასუხი ბულინგში მონაწილე პირებს – ონლაინ მიმოწერაში/საუბარში ჩართვამ შეიძლება თავი უარესად გაგრძნობინოთ.
- გაანეიტრალეთ ბულინგი იუმორით.
- გაუზიარეთ ეს ვისაც ენდობით –მეგობარს, მშობელს, მასწავლებელს, მენტორს.
- გაატარეთ უფრო მეტი დრო იმ ხალხთან, ვინც თავს უკეთ გაგრძნობინებთ.
- გახსოვდეთ, რომ მასწავლებლები/სკოლის სხვა თანამშრომლები თქვენ აღგვითქვამენ სერიოზულად და დაგეხმარებიან.

თუ იცით, რომ სხვა პირის მიმართ ხორციელდება ბულინგი:

- იმოქმედეთ! ყურება და უმოქმედობა ისე ჩანს რომ თითქოს თქვენ ბულინგის გამტარებელი

პირების მხარეს ხართ. ეს კიდეც უფრო ცუდად ხდის პირს, რომლის მიმართაც ხორციელდება ბულინგი და ის უფრო მარტოსულად გრძნობს თავს.

- თუ თქვენ გრძნობთ რომ ვერ ჩაერევით, მაშინ დაუყონებლივ უთხარით სრულწლოვანს. მასწავლებლებს/სკოლას აქვთ საშუალებები განახორციელონ შესაბამისი ქმედებები, თქვენთვის პრობლემების შექმნის გარეშე.

კიბერბულინგი

ევროპული სკოლა განსაკუთრებულ ყურადღებას აქცევს კიბერბულინგს და მოსწავლეების ასეთი ტიპის ბულინგისგან დაცვას, განსაკუთრებით ონლაინ სწავლა-სწავლების პროცესში.

კიბერბულინგის განმარტება

კიბერბულინგი ეწოდება ქმედებას, როდესაც ვინმე გამიზნულად და განმეორებითად იყენებს ელექტრონულ მოწყობილობებს, ინტერნეტს და სოციალურ ქსელებს იმ მიზნით, რომ ავნოს ადამიანს ან ადამიანებს ელექტრონული ტექსტის, სურათების ან ვიდეოების გამოყენებით.

კიბერბულინგის მაგალითებია:

- ცრუ, სასტიკი შინაარსის მესიჯების გაგზავნა.
- საიტების შექმნა, რომელზეც ადამიანის დამამცირებელი ტექსტები, ნახატები, სურათები და ხუმრობებია ატვირთული.
- ელექტრონული ფოსტის გატეხვა და სამარცხვინო ან სასტიკი შინაარსის მასალების გაგზავნა.

კიბერბულინგის მაგალითების ჩამონათვალი არ არის ამომწურავი და სხვა ქმედებებიც შესაძლოა წარმოადგენდნენ კიბერბულინგს.

კიბერბულინგი ქმნის არამეგობრულ, მავნებელ/არაუსაფრთხო გარემოს სკოლაში და მოსწავლის უსაფრთხოების და უფლებების დარღვევას წარმოადგენს. კიბერბულინგი და ძალადობა დაუშვებელია ევროპულ სკოლაში. დაუშვებელია დამამინებელი და ძალადობრივი ქმედებები, რომლებიც შიშს უჩენენ მოსწავლეს საკუთარი უსაფრთხოების მიმართ.

ახალი ტექნოლოგიების შექმნასთან ერთად, იმატებს ელექტრონული კომუნიკაციის გზებიც. მოსწავლეების მიერ კიბერბულინგისთვის ხშირად გამოიყენება: სოციალური ქსელები, ფორუმები და სადისკუსიო ჯგუფები, კომპიუტერები, მობილური ტელეფონები და პერსონალური ციფრული მოწყობილობები, ციფრული კამერები, ვებ კამერები და სხვა.

განსხვავებები „ტრადიციულ“ ბულინგსა და კიბერბულინგს შორის:

- წვდომა 24/7-ზე - რაც განაპირობებს ურთიერთობის შესაძლებლობას ნებისმიერ დროს.
- ფართო აუდიტორიის პოტენციალი და მასალა, რომლიც ონლაინ სამუდამოდ დარჩება, მაგალითად: ფოტო, რომლის წაშლაც ინტერნეტ სივრციდან შეუძლებელია.
- მტკიცებულება - უმეტესობა კიბერბულინგის ინციდენტები შესაძლებლობას იძლევა მოვიპოვოთ მტკიცებულება, მაგალითად, „სქრინ შოთის“ ანუ ეკრანის ფოტოს სახით, რომელსაც

შემდეგ ვუჩვენებთ სკოლის პერსონალს ან საჭიროების შემთხვევაში სამართალდამცავ ორგანოებს.

- ვინაობის დამალვის შესაძლებლობა - კიბერბულინგის დროს ბულინგის გამტარებელ პირს საშუალება აქვს დამალოს საკუთარი ვინაობა, რაც მსგავს ინციდენტებს კიდევ უფრო საშიშს ხდის.
- დისტანცია - კიბერბულინგის დროს ბულინგის გამტარებელი პირი ხშირად ვერ ხედავს იმ პირის რეაქციას, რომლის მიმართაც ხორციელდება ბულინგი და შესაბამისად ვერ იაზრებს საკუთარი ქმედებების შედეგს.

კიბერბულინგის პრევენცია:

მასწავლებლები:

- აუხსენით მოსწავლეებს, რა არის კიბერბულინგი, მისი მნიშვნელობა და რა ზიანი მოაქვს მას.
- აუხსენით კიბერუსაფრთხოების წესები. შესთავაზეთ შესაბამისი აქტივობები უკეთ დასამახსოვრებლად.
- უთხარით/აგრძნობინეთ მოსწავლეებს, რომ მათ შეუძლიათ მოგმართონ ონლაინ ჩაგვრის/ძალადობის ინციდენტების შემთხვევაში.
- მიიღეთ მონაწილეობა ტრენინგებში კიბერბულინგის შესახებ, რათა უკეთ გაიგოთ მისი მნიშვნელობა და ისწავლოთ სტრატეგიები მასთან გასამკლავებლად/საბრძოლველად.
- დაამყარეთ საკლასო ოთახში ურთიერთპატივისცემის და ტოლერანტული გარემო.
- გაკვეთილის გეგმაში ჩართეთ ინტერნეტი და სოციალური ქსელები და ასწავლეთ სხვების მიმართ პატივისცემით მოპყრობა ონლაინ პირობებში.
- იმუშავეთ მშობლებთან, რათა გააგებინოთ კიბერბულინგის არსი.
- დაამკვიდრეთ წესები კიბერბულინგის წინააღმდეგ საკლასო ოთახში.

მშობლები/კანონიერი წარმომადგენლები:

- აკონტროლეთ ბავშვების ონლაინ აქტივობა.
- ჩამოართვიტ ბავშვებს მობილური ტელეფონი, თუ შეამჩნევთ სხვების მიმართ უხეშად მოპყრობის ინციდენტებს.
- ასწავლეთ ბავშვებს, რომ მართებთ პასუხისმგებლობის გამოჩენა ტექნოლოგიების გამოყენების დროს.
- გაიგეთ, თუ ვისთან ურთიერთობენ ბავშვები ონლაინ.
- შეისწავლეთ ბულინგის მსხვერპლის ამოსაცნობი ნიშნები.
- ისწავლეთ იმ ტექნოლოგიების გამოყენება, რომლებსაც იყენებენ ბავშვები, რომ გქონდეთ წარმოდგენა მათი ონლაინ სამყაროს შესახებ.

მოსწავლეები:

- დაფიქრდით ნებისმიერი მასალის ონლაინ გამოქვეყნების წინ და მოერიდეთ შეტყობინენებს, რომლებმაც შეიძლება ნეგატიური გავლენა იქონიონ თქვენს რეპუტაციაზე/სახელზე.
- ისწავლეთ რა არის კიბერბულინგი და რა ქმედებებს გულისხმობს.
- მოერიდეთ შეუფერებელი/უადგილო სურათების გამოქვეყნებას, ვინაიდან ისინი შეიძლება კიბერბულინგის საბაზად იქცნენ.

- მოერიდეთ საექვო რეპუტაციის ადამიანებისგან შეტყობინების გახსნას.
- მოეპყართ ყველას და ყველაფერს პატივისცემით.

ეს დოკუმენტი ხელმისაწვდომია ნებისმიერი დაინტერესებული პირისთვის სკოლის ვებგვერდზე. დოკუმენტის მიღება ასევე შესაძლებელია სკოლის ოფისში.

პოლიტიკის გაცნობა ხდება ახალ თანამშრომლებთან მათი სკოლაში მიღების დროს. ეს პოლიტიკა ვრცელდება როგორც სკოლის შიგნით, ასევე სკოლის გარეთ.

ბიბლიოგრაფია:

1. Accredited Schools Online. *Cyberbullying in School: Prevention and Support*. n.d. 2020. <<https://www.accreditedschoolsonline.org/about-us/>>.
2. ational Children's Bureau. *Anti-Bullying Alliance / United against bullying*. 2020. 2020. <<http://www.anti-bullyingalliance.org.uk/>>.
3. Healthdirect Australia. *Cyberbullying*. 2018. <<https://www.healthdirect.gov.au/cyberbullying>>.
4. Marymount International School. *ANTI-BULLYING POLICY*. n.d.
5. U.S. Department of Health and Human Services. *Stop Bullying on the Spot* . 2018. <<https://www.stopbullying.gov>>.
6. „ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებაში უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის წესისა და პრობების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის მინისტრის 2019 წლის 29 იანვრის №06/ნ ბრძანება